

Rekenfoutje -Paul Vleugels-

Braaf had ik zitten rekenen zodat ik na het Tibetaanse Nieuwjaar weer naar India zou gaan. Was ik 'vergeten' dat ze dit jaar een dertiende maand hadden. Dus in plaats van precies een maand na nieuwjaar was ik er precies met Losar. Dit feest duurt ongeveer 14 dagen en begint met de grote schoonmaak, de 'afronding van alle lopende zaken' waarna enkele dagenlang durende religieuze feesten iedereen het liefst zowel zijn familie en vrienden, burens, zakenrelaties en leermeesters meerdere malen per dag om de beste wensen voor het nieuwe jaar over te brengen. Had vooraf zo'n idee dat dit niet het ideale tijdstip was rustig alle projecten te bezoeken en interviews af te nemen met ouders en monniken of inzicht te krijgen in de financiële verantwoording en hier een eenduidige controle voor de toekomst af te spreken. Het liep allemaal dus iets anders.

Vroeg in de middag kwam ik na een dikke twee dagen reizen 'fris' aan in Gosok Ladang. Stond met verbazing te kijken naar de nieuwbouw. Groot is een beetje patserig zelfs. Het huis met de bibliotheek, conferentiezalen en de woonvertrekken voor de Rinpochees op de eerste en tweede verdieping en op de begane grond de gebedsruimten, kamers voor gasten en de administratieve kantoren, stond wel nog flink

in de steigers maar domineerde tussen de monnikverblijven. Volgens bekend Indiaas recept lekte de ene badkamer al voordat deze was betegeld, ontbrak bij een toilet de afvoer en was men, naar bleek, her en der de elektriciteit vergeten. Het blijft echter indrukwekkend om te zien hoe snel Sera nu met iets meer dan 7500 monniken groeit, maar ook hoe snel alles weer vervalt door het tropische klimaat. De bedragen die hiermee gemoeid moeten gaan maken dat ik me soms ongemakkelijk voel. Bijna al dat geld komt uit met name Taiwan en Japan, waar het heel gebruikelijk is dat hele nalatenschappen niet aan de kinderen gegeven worden, om zo te voorkomen dat de ouders deze kinderen hun eigen verantwoordelijkheid om zich te ontwikkelen beperken maar aan veelal religieuze instellingen geven. Het blijkt dat er echter geheel geen aandacht is in Oost Azië voor het feit dat in de Tibetaanse vluchtelingenkampen in India de oude routine van bedelende monniken die door familie en buurten worden ondersteund niet bestaat. Met name 'het westen' blijkt hier zowat de enige financiële ondersteuning te vormen.

Kwam er reeds na enkele dagen achter hoe belangrijk wij zijn voor de Tibetanen en niet alleen voor Gosok Ladang. De afgelopen zes jaar is het bedrag dat wij brengen ook ieder jaar min of meer verdubbeld. Het eerste jaar 1997

was het nog maar 350 gulden om vervolgens in enkele jaren via 700 naar 1400, 2800 en in 2001 naar 5600 gulden te groeien. Dit jaar was het ruim verdubbeld naar 5700 euro (door ombouw boekjaar nu 15 maanden en door introductie euro enigszins vertekend). We hadden vooraf met het bestuur van de Stichting Chenrezig Nederland dan ook enkele doelen geformuleerd om een beter inzicht te krijgen wat er precies waar met het geld gebeurt. Omdat ik de dagen van nachtenlang feesten, karten en drinken (thee en cola in het klooster en ... hmmm iets anders bij de leken, ook wel lekker) snel zag naderen heb ik Tsering Choephel, het hoofd van de Ladang onder druk gezet. Binnen enkele dagen hebben we een ochtend in Mysore, een miljoenenstad enkele uren reizen verder, geld gewisseld. Na lang calculeren met voorgeprogrammeerde fout rekenende rekenmachientjes kregen we 'de' beste koers. Een euro is ongeveer 50 INR Roepie. Uiteindelijk hadden we een koers die zoveel geld meer opleverde dan die van de bank, dat er een kind extra een jaar naar school kon. Met meer dan een kwart miljoen roepies in biljetten van 10, 50 en 100, dus een tas vol, en 300 kilo rijst en 50 kilo boter reisden we weer terug naar de Ladang. Tijdens de rit kon ik kennis maken met de drie monniken die voor het komende jaar gekozen waren om alle financiële zaken te regelen. Ze waren net gekozen in de week voor mijn komst. Dikke stress natuurlijk om een hele dag zonder engels te praten, mij vooral ontspannen bezig te houden, heb er ondertussen wel enige routine in ontwikkeld. Het werd dus doller pret in een jolige taxi liggend op die balen rijst. De volgende ochtend ben ik uren bezig geweest om het geld te verdelen over alle projecten, voor de kinderen in de Bylakuppe dorpen en de monniken. Voor iedere sponsor een apart stapeltje voor elke donatie een apart bundeltje. Gelukkig had ik wel een goed rekenmachientje. De monniken kwamen enkel af en toe een kopje thee brengen. Ik had al gezien dat zij la hadden gezien hoeveel

geld ik bij me had en kon tijdens enkele 'toevallige' informele gesprekken met Dolma een nichtje van Tsering Choephel een Tibetaanse variant van onze babbelbox wat meer inzicht krijgen over de 'achtergronden'.

Hoewel je vaak ook alleen maar ogen nodig hebt. Alle monniken zien er gewoon gezond uit en dat was wel wat anders 6 jaar geleden tijdens mijn verblijf van 9 maanden. De sfeer is veel meer ontspannen omdat niemand meer echt honger heeft en iedereen niet alleen gezonder is maar zich ook zo voelt, de studieresultaten zijn ook fenomenaal gestegen. Gosok Ladang behoort tot de beste colleges van Sera. Waar ik wel van schrok is het gewicht wat wij vanuit Nederland hierin innemen. Dacht gewoon dat wij een van de sponsororganisaties zijn, blijkt echter dat wij mogelijk de belangrijkste geldverstrekker zijn. Zelfs Parijs: een centrum met meerdere honderden min of meer verbonden mensen bieden nauwelijks meer structurele hulp dan wij. Terwijl men van enkele kleine organisaties in Spanje en Duitsland al enkele jaren niks meer heeft gehoord en dus de ondersteuning van het ene jaar op het andere jaar gewoon is weggevallen. Tijdens een audiëntie met Gosok Rinpoche het afgelopen jaar had ik reeds over buitengrenzen van de sponsoring gesproken. Voorlopig is er nog verantwoorde groei binnen de Ladang mogelijk maar het blijven natuurlijk monniken dus er zijn plafonds. De stabiliteit van een structurele jaarlijkse sponsoring vormt hierin een basis. Tijdens de officiële overdracht kreeg ik te horen dat men de nivellering nog verder heeft doorgevoerd. Terwijl voorheen de monniken een kleine maandelijks bijdrage kregen mochten de Rinpochees het geld volledig houden. Dit is nu veranderd. De maandelijks bijdrage is voor alle monniken ook zij die geen sponsor hebben ingevoerd en de Rinpochees moeten enkele tientallen procenten afdragen aan de Ladang (er wonen momenteel vijf Rinpochees

in de Ladang naast Gosok Rinpochee de stichter van de Ladang en Mantsjoe en Gelek Rinpoche enkele docerende Rinpochees.

Tijdens Losar een dag gelukkig nieuwjaar gaan wensen bij Tenzin Rabten, onze lokale intermediair. Heb lang en gezellig met hem zitten praten, in een van de volgende nieuwsbrieven komt ook een interview van hem met wat foto's. De afgelopen jaren in de Bylakuppe vluchtelingenkampen veranderde zijn positie met allerlei consequenties naar zowel het jaarlijks roulerend leiderschap van de kampen als binnen de informele structuren. De sponsoring van kinderen verdubbelde het afgelopen jaar. Omdat de bijdrages reeds vorig jaar inzichtelijk werden verantwoord, hebben we lang zitten praten over hoe hij bepaalt wie in aanmerking komt voor een buitenlandse sponsor. Dit is minder makkelijk dan dat het lijkt en dat komt ook terug in het interview. Leuk was wel dat ik kennismakte met de meeste ouders. Ook zij waren wel nieuwsgierig naar die Nederlanders. Een bonte mengeling van vaders en soms moeders zat weer herkenbaar zenuwachtig beleefd te zijn. Met veel moeite het ijs proberen te breken, terwijl het buiten ruim boven de 35 graden was, een genot was dat Tenzin sinds 6 maanden elektriciteit heeft en dus een fan. De meeste ouders kregen het geld tijdens deze middag maar niet iedereen. Dit gebeurde allemaal nogal omzichtig. Sommige van deze gezinnen zijn zo getraumatiseerd of kennen zo'n grote problemen, zowel psychisch als ook drug en alcohol (gokken) dat het geld rechtstreeks naar school gaat zodat duidelijk is dat het niet ergens anders aan verdwijnt. Opvallend was dat ik heel passief met de stroom zat mee te praten en drinken terwijl Tenzin en vooral ook zijn vrouw Tsering Sangmo hier subtiel Tibetaans beleefd maar ook soms onvoorstelbaar daadkrachtig NEE konden zeggen. Ik speelde een beetje de legitimering van buiten af want zij moeten wel dag in dag uit met deze mensen

leven. Een indrukwekkend spel van grenzen bepalen en verschuiven. Tevens bleek een ouder een alleenstaande moeder uiteindelijk na een onvoorstelbare triest psychiatrische ellende overleden te zijn, nog geen dertig jaar oud. Het werd me niet duidelijk of dit nu door zelfdoding was, er waren reeds meerdere pogingen gedaan. Het kind ontstaan nadat zij verkracht was ergens in Tibet blijft onder de hoede van enkele buurvrouwen omdat er verder geen familie bekend is en zij dit kind eigenlijk reeds vanaf de geboorte opvoeden. Ook dit geldt gaat rechtstreeks naar school.

Het bezoek aan de projecten liep door Losar chaotisch. Voor de Namgyal Clinic kwam het net voor sluiting van het boekjaar. Tijdens een van de bijeenkomsten van Losar worden de publieke kosten van Bylakuppe (old camp 5 en 6) besproken en over de begroting gestemd. Ons geld kon nu nog besproken worden. Iedere sponsor wordt individueel besproken waarbij gekeken wordt of er een specifieke doelstelling was geformuleerd. Omdat men wist dat er een grote donatie (€ 170) was had men reeds een voorstel geschreven om een jaar lang een dagdeel per week een geregistreerde verpleegkundige alle protocollen te laten bijwerken, bijscholing te geven over wondverzorging en diabetes aan de vrijwilligers in de Clinic, en trainingen gezondheidsvoorlichting en hygiëne in de dorpen en aan de Indische autochtone bevolking in het oerwoud te geven. De kleinere bedragen gaan op aan feitelijke onkosten. Toen ik een indruk probeerde te krijgen hoe die financiële verantwoording in elkaar zat en of wij met zo'n 450 euro nu wel wat bijdragen schrok ik enorm. De totale begroting van dit veldhospitaal voor ongeveer 3 tot 4 duizend mensen en 30 tot 50 poli bezoeken per dag bedragen ongeveer €2000. Door middel van jaarmarkten, vloerkleden verkoop weet men zelf ongeveer €1000 te verzamelen. De helft van de restbegroting betalen wij dus uit Nederland. De

uiteindelijke tekorten moeten ieder jaar opnieuw aangevuld worden door naheffingen welke vaak de draagkracht van de individuele bewoners te boven gaan en soms krijgt men subsidies van de Indische overheid of de Tibetaanse regering (de rest blijft staan). Van de kleinere bijdragen worden medicijnen en verbandmiddelen betaald bij mensen die zelf niet in staat zijn hier in bij te dragen. Per medicijn en ampul registreert men wie wat kreeg en welke sponsor dit betaalde. Zo zag ik het verslag van een hoogbejaarde Tibetaanse vrouw die binnen werd gebracht met zeer ernstige benauwdheidsklachten die vervolgens een plasmiddel kreeg gespoten en herstelde (kosten 80 eurocent betaald door een sponsor in Nederland) enige maanden later kwam deze vrouw (heeft een dochter die in een vluchtelingenkamp zit 2400 kilometer verderop zonder toestemming om dit kamp te verlaten) met dezelfde klachten. Kreeg weer een plasmiddel zonder resultaat werd nogmaals herhaald maar werd enkel toenemend benauwd en kreeg uiteindelijk morfine zodat ze rustig kon overlijden. Zij werd 84 jaar. Totale kosten 2 euro en 60 eurocent betaald door dezelfde sponsor in Nederland. Dit werd allemaal voorgelezen tijdens de jaarvergadering. De Namgyal Clinic heeft geen andere buitenlandse donateurs.

Tja, daar sta je dan met je goed fatsoen. Hoeveel kost bij ons ook alweer een kop koffie op een terrasje?

Zo kan ik nog meer verhalen vertellen van de Tsoesam School en ook de bijdragen voor gebedsdiensten welke de hele ladang in rep en roer brachten. Men kon de boeken niet vinden moest allerlei religieuze voorwerpen maken van tsampa (geroosterd gierstmeel) en boter en de juiste symbolische kleuren geven en alles wat ik geheel niet had verwacht moest afgesloten zijn voor Losar, dus die brave borsten hebben zich groen en geel zitten bidden om alles op tijd af te hebben. Gelukkig hoef ik er alleen maar tussen te zitten om op het juiste moment de juiste handelingen te doen. Na anderhalve dag van bidden, boterthee drinken, bidden, buigen, boterthee drinken, momo's eten en buigen en bidden en nog een keer boterthee, waren we klaar. Om 1 uur 10 was het nieuwjaar vervolgens om 2.30 weer en om 3.40 en 5.20 nogmaals want tijd is ook een beetje relatief bij die Tibetanen. Licht gedesoriënteerd kroop ik dus op nieuwjaardag in bed. Het was al 27 graden en er werd gedanst door de monniken op de muziek van de Indische hitparade. Leuk geloof!

Gosok Ladang

Bestuursvergadering Mei 2003 -Anske Schoonenberg-

Op 10 mei jongstleden is er een algemene bestuursvergadering van de Stichting Chenrezig Nederland geweest (alle sponsors kunnen hierbij aanwezig zijn). Naast de aanwezigheid van het bestuur waren er twee sponsors aanwezig, te weten Peter Albers en Trudy van Bodegum. Mieke, die zorg draagt voor de lay out van de nieuwsbrief was op het laatste moment verhinderd. Allereerst stelde Paul de aanwezigen natuurlijk aan elkaar voor, want hoewel we onderling wel eens telefonisch contact hadden gehad was er van contact in levende lijve amper tot geen spraken geweest. Paul heeft altijd uitstekend gefigureerd als intermediair tussen ons allemaal. En daar ging het op deze vergadering ook over, Paul die het eigenlijke middelpunt van de stichting vormt voelde hoe de werkdruk de laatste jaren alsmar toenam. Wat eerst kon kan nu niet meer. Was het in de beginperiode waarin de eerste sponsors zich aanmeldden (1997) geen probleem voor Paul om alle voorkomende taken alleen te beheren, nu anno 2003 blijkt dat niet meer mogelijk. Bijvoorbeeld de administratie die was gericht op kleinschaligheid dient te worden omgebouwd naar grootschaligheid en moet inzichtelijk en overdraagbaar zijn aan derden. Nu de stichting staat ingeschreven in de Kamer van Koophandel en op weg is naar het verkrijgen van de status 24 moet zij elk jaar een sluitend financieel overzicht overleggen en moet er een kascontrole plaatsvinden. Om dat te kunnen doen is het nodig dat alle gegevens worden overgezet in Excel..

niet meer alleen kan dragen.

Deze vergadering had als doelstelling het formeel maken van vier werkgroepen waarin er een evenredige werkverdeling is gemaakt. Trudy en Peter zijn dan ook meer dan welkom om het huidige bestuur te gaan ondersteunen. Het idee achter het instellen van werkgroepen is dat er voor de stichting een stabiele basis tot stand kan komen, die een eventuele verdere groei van de stichting kan opvangen en begeleiden. Er zijn 4 werkgroepen geformeerd, te weten:

werkgroep dagelijks bestuur: Paul
werkgroep secretariaat: Anske, Mieke en Paul
werkgroep financiën: Monique en Paul
werkgroep beleid : Peter Trudy en Paul

De werkgroepen gaan de komende tijd hun takenpakket implementeren en zullen op de volgende algemene bestuursvergadering een presentatie geven van hun werkzaamheden. De specifieke taken van de werkgroepen kunt u nalezen in de notulen van de vergadering. Deze kunt u opvragen bij het secretariaat onder vermelding van ABVN 0301.

Tevens is het besluit genomen om de komende twee jaar twee maal per jaar te vergaderen en eerst daarna te bekijken of er voldoende basis is ontstaan om naar eenmaal per jaar een algemene bestuursvergadering te organiseren. De volgende algemene bestuursvergadering is op 1 november 2003 wederom in Amsterdam.

Nou ja... hiermee is duidelijk dat Paul dit

* Zijn er mensen die de nieuwsbrief per mail willen ontvangen?

Wie dat wil kan zijn e-mail adres doorgeven aan paul.vleugels@12move.nl

De nieuwsbrief zal met ingang van september 2003 dan voortaan per mail verwacht kunnen worden.

* Wilt u eens horen hoe de gebedsdiensten in de kloosters kunnen klinken?

De cd Tibet: the heart of dharma is een aanrader. (CD&BOOK- ISBN 1-5961-137-3) Ellipsis arts heeft deze combinatie op de markt gebracht in 1996 er zit een boekje bij waarin enige uitleg wordt gegeven van de gebeden en de instrumenten die respectievelijk geciteerd en bespeeld worden door monniken van het Khampagar en Loseling klooster.

* Het is prettig om vast te stellen dat veel sponsors automatisch gaan betalen, dit scheelt aanmerkelijk in werk en administratiekosten, die wij uiteraard zo laag mogelijk trachten te houden. Indien men geen zicht heeft op het bedrag wat men achterloopt bel dan gerust even naar Paul maar vermeld dan wel het file nummer, voor monniken is dat de G van (G)osok Ladang plus een nummer, voor leken kinderen uit de B van (B)ylakuppe kampen en vervolgens ook het nummer.

Wanneer je besluit om ook voortaan automatisch te willen gaan betalen bel dan de postbank om een automatische overschrijving te regelen, gaat erg eenvoudig het telefoonnummer van de klantenservice is 026-4457711 (maandag tot en met vrijdag van 8.00 uur tot 21.00 uur).

* Paul is voornemens om in januari 2004 het sponsorgeld van 2003 naar India te gaan brengen. Hij reist wat af die man. Sponsors die het leuk vinden om een brief mee te geven voor het kind of de monnik die zij sponsoren hebben dus nog tijd genoeg om er een te schrijven en deze naar Paul op te sturen (wel het file nummer erbij vermelden) je brief wordt dan persoonlijk afgegeven. Het blijkt namelijk dat post er soms heel lang over doet om de geadresseerde te bereiken of eenvoudigweg "zoek" raakt.

* We durven er bijna niet meer over te beginnen....: De beloofde website en het mailadres van de stichting zijn nog steeds niet toegankelijk. Anske heeft in het stuk over de bestuursvergadering al 't een en ander gezegd over de hoge werkdruk. Daarnaast hebben we de nodige software gehad en Paul startproblemen van de nieuwe computer. We doen er vast verstandig aan deze keer geen beloftes te doen hieromtrent, maar we doen echt ons best alles zo snel mogelijk voor elkaar te krijgen. Diegene die zijn e mailadres stuurt krijgt binnen enkele weken het web adres.

Pelgrim